

KOMISIJAS LĒMUMS

(2010. gada 27. oktobris)

par valsts atbalstu C 14/09 (ex NN 17/09), ko Ungārija piešķirusi uzņēmumam *Péti Nitrogénművek Zrt.*

(izziņots ar dokumenta numuru C(2010) 7274)

(Autentisks ir tikai teksts ungāru valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2011/269/ES)

EIROPAS SAVIENĪBAS KOMISIJA,

(2) 2009. gada 3. un 17. augustā Ungārija iesniedza piezīmes par Komisijas sākotnējo lēmumu.

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

(3) Sākotnējais lēmums publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* 2009. gada 17. jūlijā⁽³⁾. Piezīmes iesniedza četras ieinteresētās personas: 2009. gada 18. augustā uzņēmums *Nitrogénművek*, kas ir visu to pasākumu saņēmējs, kuri šķietami nozīmē valsts atbalstu, 2009. gada 17. un 18. augustā divas ieinteresētās personas, kuras lūdza nenorādīt to vārdus, un 2009. gada 19. augustā uzņēmums *ZAK S.A.*

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

(4) Komisija nosūtīja Ungārijai piezīmes 2009. gada 21. septembra vēstulē. Ungārija atbildes uz trešo personu piezīmēm sniedza 2009. gada 20. oktobra vēstulē.

ņemot vērā saistībā ar atbalstu C 14/09 (ex NN 17/09) pieņemto lēmumu⁽¹⁾, saskaņā ar kuru Komisija nolēmusi uzsākt Līguma par Eiropas Savienības darbību⁽²⁾ 108. panta 2. punktā noteikto procedūru,

(5) Komisija 2009. gada 3. novembrī pieprasīja, lai Ungārijas valsts iestādes sniedz sīkāku informāciju, un Ungārija 2009. gada 4. decembrī nosūtīja atbildes vēstuli. Pēc tam 2010. gada jūnijā Komisijas dienesti un Ungārijas valsts iestādes neoficiāli apmainījās ar informāciju pa e-pastu.

pēc tam, kad saskaņā ar iepriekšminētajiem noteikumiem tā uzaicinājusi ieinteresētās personas iesniegt piezīmes atbilstīgi šiem noteikumiem un ņēmusi vērā iesniegtās piezīmes,

tā kā:

II. SAŅĒMĒJS

I. PROCEDŪRA

(1) Komisija 2008. gada beigās no plašsaziņas līdzekļiem uzzināja par Ungārijas plānotajiem pasākumiem par labu uzņēmumam *Péti Nitrogénművek Zrt.* (turpmāk – uzņēmums “*Nitrogénművek*”). Pēc vairākkārtējas informācijas apmaiņas Komisija 2009. gada 29. aprīlī uzsāka oficiālu izmeklēšanas procedūru par pasākumiem, kas šķietami nozīmē valsts atbalstu.(6) Uzņēmums *Nitrogénművek* ražo sintētiskos mēslošanas līdzekļus. Tā galvenais birojs atrodas Ungārijā, *Vesprémas (Veszprém)* grāfistē, *Pétfürdő*, kas saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 3. punkta a) apakšpunktu ir apgabals, kas saņem atbalstu. Uzņēmums ir galvenais mēslošanas līdzekļu ražotājs Ungārijā un galvenais piegādātājs Ungārijas tirgū.⁽¹⁾ Komisijas 2009. gada 29. aprīļa Lēmums C(2009) 3000, galīgā redakcija (OV C 165, 17.7.2009., 12. lpp.).⁽²⁾ 2009. gada 1. decembrī EK līguma 87. un 88. pantu aizstāja Līguma par Eiropas Savienības darbību attiecīgi 107. un 108. pants. EK līguma 87. pants pēc būtības ir identisks ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. pantu, un EK līguma 88. pants – ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. pantu. Ja nepieciešams, šā lēmuma nolūkā atsaucies uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu jāsaprot kā atsaucies uz EK līguma attiecīgi 87. un 88. pantu.(7) Uzņēmuma *Nitrogénművek* apgrozījums 2008. gadā bija HUF 64,8 miljardi (apmēram EUR 232 miljoni), no kura 74 % realizēja Ungārijā un 26 % eksportēja (galvenokārt uz ES tirgiem). Uzņēmumā 2008. gadā bija nodarbināti 508 strādājošie. Uzņēmuma statūt kapitāls ir HUF 528 miljoni (apmēram EUR 1,92 miljoni). Pašu kapitāls 2008. gadā bija HUF 11 miljardi (apmēram EUR 40 miljoni).⁽³⁾ Skat. 2. atsauci.

1. tabula

Uzņēmuma Nitrogénművek svarīgākie finanšu dati

	2007 HUF miljardi	2007 EUR miljoni	2008 HUF miljardi	2008 EUR miljoni
Apgrozījums	48,211	175	64,836	232
Pamatdarbības rezultāti	2,435	8,9	16,335	59,4
Neto rezultāti peļņa/zaudējumi (-)	- 3,303	- 12	7,296	26,5

Dati no uzņēmuma 2008. gada finanšu pārskatiem.

- (8) Uzņēmums Nitrogénművek 2008. gada 18. oktobrī apturēja ražošanas darbību.

III. PASĀKUMA APRAKSTS

- (9) Ungārijas valdība 2008. gada 18. decembrī paziņoja ⁽⁴⁾: lai turpmāk nodrošinātu mēslošanas līdzekļu ražošanu Ungārijā un saglabātu nodarbinātību, valsts "glābs" uzņēmumu Nitrogénművek, nodrošinot tam finansējumu, lai tas atsāktu ražošanu un segtu pamatdarbības izmaksas.
- (10) Valdība 2008. gada 20. decembrī apstiprināja ⁽⁵⁾ divas atsevišķas valsts garantijas diviem aizdevumiem, ko gatavojās piešķirt valstij pilnībā piederošā Ungārijas Attīstības banka (Magyar Fejlesztési Bank Zrt., turpmāk – "MFB"). Abas garantijas tika piešķirtas pret avansu, vienreizējas prēmijas 2 % apmērā no garantētās summas.
- (11) Ņemot vērā piešķirtās valsts garantijas, 2009. gada 26. janvārī MFB un uzņēmums Nitrogénművek noslēdza divas vienošanās par aizdevuma piešķiršanu:
- a) aizdevums A: ieguldījumu aizdevums ⁽⁶⁾ EUR 52 miljonu apmērā ar sešu gadu dzēšanas termiņu. Procentu likme ir sešu mēnešu EURIBOR + 1,7 %. Valdības garantijai 100 % apmērā ir avanss, vienreizēja prēmija 2 % apmērā no aizdevuma summas. Nodrošinājums MFB: 100 % valsts garantija, otrās kategorijas (t. i., to ierindo tūlīt aiz aizdevuma B, kas aprakstīts turpmāk) aktīvu ķīla ⁽⁷⁾. Nav norādīts īpašs nodrošinājums valstij. Pamatsumma jāatmaksā, veicot 12 iemaksas reizi sešos mēnešos, termiņam sākoties 2009. gada 15. jūnijā. Procentu maksājums jāveic reizi sešos mēnešos;
- b) aizdevums B: aizdevums pašreizējo iekārtu darbībai HUF 10 miljardu apmērā (apmēram EUR 36 miljoni), aizdevumu piešķirot uz četriem gadiem ar procentu likmi trīs mēnešu BUBOR ⁽⁸⁾ + 2,5 %. Aizdevumam ir valsts garantija 80 % apmērā ar avansu, vienreizēju prēmiju 2 % (no summas, ko sedz garantija 80 % apmērā). Nodrošinājums MFB: valsts garantija 80 % apmērā, pirmās kategorijas aktīvu ķīla. Nav norādīts īpašs nodrošinājums valstij. Saskaņā ar valdības lēmumu MFB ir tiesības iecelt divus uzņēmuma Nitrogénművek valdes locekļus. Pamatsummu atmaksā dzēšanas termiņā beigās. Procentu maksājumi jāveic reizi trīs mēnešos.

2. tabula

Apkopojums par valsts pasākumiem par labu uzņēmumam Nitrogénművek

	Mērķis	Aizdevuma apjoms	Procenti	Garantija	Avansa garantijas maksa 2 % apmērā, uz gada bāzes ^(*)	Galvenais nodrošinājums bankai
Aizdevums A	Ieguldījumi	EUR 52 miljoni	EURIBOR + 1,7 %	100 %	0,41 %	Otrās kategorijas aktīvu ķīla

⁽⁴⁾ Valdības preses sekretāra paziņojumu skatīt http://www.kormanyszovivo.hu/news/show/news_1122?lang=hu. (Pēdējā konsultācija 2010. gada 17. septembrī.)

⁽⁵⁾ Valdības lēmums 1086/2008 (XII. 20) publicēts Oficiālajā Vēstnesī (Magyar Közlöny) Nr. 184/2008. Šo valdības lēmumu 2009. gada 23. janvārī nedaudz grozīja ar valdības lēmumu 1007/2009 (I. 23), publicēts Oficiālajā Vēstnesī Nr. 9/2009.

⁽⁶⁾ Šis ieguldījumu aizdevums saistīts ar laikposmā no 2003. gada līdz 2008. gadam realizēta ieguldījumu projekta finansējumu.

⁽⁷⁾ Skatīt 38. apsvērumu.

⁽⁸⁾ BUBOR ir Budapeštas starpbanku piedāvājuma likme.

	Mērķis	Aizdevuma apjoms	Procenti	Garantija	Avansa garantijas maksa 2 % apmērā, uz gada bāzes (*)	Galvenais nodrošinājums bankai
Aizdevums B	Pašreizējo iekārtu darbība	HUF 10 miljardi	BUBOR + 2,5 %	80 %	0,46 %	Pirmās kategorijas aktīvu ķīla

(*) Saskaņā ar Ungārijas valsts iestāžu veiktiem aprēķiniem, ņemot vērā dzēšanas termiņu un diferencētās EUR vai HUF diskonta likmes. Attiecībā uz aizdevumu B garantijas maksa, ko aprēķina uz gada bāzes, arī tika koriģēta par 100 % no aizdevuma summas (garantijas maksa, ko aprēķina uz gada bāzes, par daļu, kas ir 80 %, būtu 0,58 %).

- (12) Uzņēmums *Nitrogénművek* atsāka ražošanu 2009. gada 26. februārī.

tādējādi saņēmējam netiek nodrošināta priekšrocība. Ungārija neapstrīd citus valsts atbalsta kumulatīvos kritērijus, t. i., valsts finanšu resursu pārvedumu, selektivitāti, konkurences kropļošanu un ietekmi uz tirdzniecību.

IV. PAMATOJUMS PROCEDŪRAS UZSĀKŠANAI

- (13) Savā 2009. gada 29. aprīļa sākotnējā lēmumā Komisija jautāja, vai uzņēmums *Nitrogénművek* bija grūtībās nonācis uzņēmums atbilstīgi Kopienas pamatnostādņem par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai⁽⁹⁾ (turpmāk – “pamatnostādnes uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai”), un, ja tā ir, vai uzņēmums būtu varējis iegūt finansējumu tirgū saskaņā ar tādiem pašiem noteikumiem, kādus piedāvāja Ungārijas valsts iestādes. Komisija sākotnēji uzskatīja, ka turpmāk uzskaitītie uzņēmumam piešķirtie pasākumi varēja būt nesaderīgs valsts atbalsts, jo pasākumi izrādījās piešķirti par likmi, kas ir zemāka nekā tirgus procentu likme:

- (16) Īpaši Ungārija iebilst pret to, ka uzņēmumu *Nitrogénművek* var definēt kā grūtībās nonākušu uzņēmumu pamatnostādņu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai nozīmē. Ungārijas valsts iestādes apgalvo, ka uzņēmums bijis rentabls un 2008. gadā tam bija stabila uzņēmējdarbības perspektīva. Ungārija uzskata, ka pasākumu piešķiršanas laikā uzņēmuma kredītpēju var uzskatīt par “apmierinošu”, kas atbilst BB novērtējumam saskaņā ar kategorijām, kā noteikts Komisijas paziņojumā par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu⁽¹⁰⁾ (turpmāk – “paziņojums par atsaucē likmi”).

- a) 100 % valsts garantija par ieguldījumu aizdevumu EUR 52 miljonu apmērā;
- b) pats ieguldījumu aizdevums EUR 52 miljonu apmērā, ja tas ir esošs aizdevums, kas piešķirts pirms valsts garantijas (Pamatojoties uz pieejamo informāciju procedūras uzsākšanas laikā, nebija skaidrs, vai ieguldījuma aizdevums ir esošs vai jauns aizdevums.);
- c) 80 % valsts garantija aizdevumam pašreizējo iekārtu darbībai HUF 10 miljardu apmērā;
- d) aizdevuma pašreizējo iekārtu darbībai negarantētā daļa 20 % apmērā.
- (14) Komisija arī uzskatīja, ka valsts garantija 100 % apmērā ieguldījumu aizdevumam var nozīmēt atbalstu par labu MFB, jo tā garantē esošu aizdevumu.

- (17) Attiecībā uz uzņēmuma ražošanas slēgšanu 2008. gada rudenī Ungārijas valsts iestādes paskaidro, ka kopumā mēslošanas līdzekļu ražošanas nozarei raksturīga augsta sezonālitate. Turklāt, ņemot vērā finanšu un ekonomikas krīzes pastiprināšanos, samazinājās pieprasījums. Ņemot vērā gāzes augstās cenas (kas veido lielāko izmaksu elementu mēslošanas līdzekļu ražošanā, un tika gaidīts cenu kritums) un ievērojamos izveidotos krājumus, uzņēmums nolēma apturēt ražošanu. Ungārija arī norāda, ka šāda ražošanas apturēšana nebija reta parādība Eiropas tirgū, jo vairākas ražotnes minētā perioda laikā vai nu slēdza, vai ierobežoja ražošanu.

- (18) Ungārija turpina apgalvot, ka samaksātie procenti un garantijas maksa atbilst tirgus nosacījumiem: i) aizdevuma B gadījumā tos nevar uzskatīt par atbalstu, ņemot vērā paziņojumu par atsaucē likmi, un ii) aizdevuma A gadījumā procentu likme ir zemāka par likmi, ko uzskatītu par atbilstīgu tirgus likmei saskaņā ar paziņojumu par atsaucē likmi, bet, ņemot vērā nodrošinājumu augsto vērtību, tomēr var uzskatīt, ka tā atbilst tirgus nosacījumiem. Ungārija arī apgalvo, ka 2008. gada pirmajā pusē uzņēmums ar privātām bankām noslēdzis vairākus līgumus par aizdevumiem un kredītlīnijām ar līdzīgiem noteikumiem, un norāda, ka aizdevuma A un B prēmijas un nosacījumi nenodrošināja uzņēmumam priekšrocības salīdzinājumā ar tirgus finansējumu.

V. UNGĀRIJAS SNIEGTĀS PIEZĪMES

- (15) Kopumā Ungārija uzskata, ka pasākumus nevar klasificēt kā valsts atbalstu, jo tie atbilst tirgus nosacījumiem un

⁽⁹⁾ OV C 244, 1.10.2004., 2. lpp.

⁽¹⁰⁾ OV C 14, 19.1.2008., 6. lpp.

VI. IEINTERESĒTO PERSONU SNIEGTĀS PIEZĪMES

- (19) Komisija par sākotnējo lēmumu saņēma piezīmes no trim konkurentiem⁽¹¹⁾. Visas personas atbalstīja Komisijas veikto izmeklēšanu un norādīja, ka aizdevumi bija valsts atbalsts.
- (20) Saņēmējs arī sniedza piezīmes, apstrīdot, ka pasākumi būtu nelikumīgs valsts atbalsts. Tā pamatojums lielā mērā pārklājās ar Ungārijas valsts iestāžu sniegto pamatojumu.

VII. UNGĀRIJAS PIEZĪMES PAR IEINTERESĒTO PERSONU NOVĒROJUMIEM

- (21) Sniedzot atbildi par ieinteresēto personu piezīmēm, Ungārija noraida trešo personu piezīmes un atkārtoti norāda savu pamatojumu tam, ka uzņēmums *Nitrogénművek* nesaņēma valsts atbalstu.

VIII. ESOŠS VALSTS ATBALSTS LĪGUMA PAR EIROPAS SAVIENĪBAS DARBĪBU 107. PANTA 1. PUNKTA NOZĪMĒ

- (22) Lai pārlicinātos, vai pasākums ir valsts atbalsts, Komisijai jānovērtē, vai apstrīdētais pasākums atbilst Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta nosacījumiem. Šajā pantā noteikts: "Ja vien Līgumi neparedz ko citu, ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm."
- (23) Ņemot vērā šo noteikumu, Komisija novērtēs, vai apstrīdētie pasākumi par labu uzņēmumam *Nitrogénművek* ir valsts atbalsts.

VIII.1. MFB izsniegtie aizdevumi attiecināmi uz valsti

- (24) Noteikumi par MFB darbību kopš pasākumu piešķiršanas ir mainījušies. Pašreizējais novērtējums attiecas uz tiesisko situāciju laikā, kad tika noslēgtas vienošanās par aizdevumiem, kuras tagad tiek rūpīgi pārbaudītas.
- (25) MFB ir valstij piederoša specializēta finanšu iestāde, kura tika izveidota un kura pasākumu piešķiršanas laikā darbojās saskaņā ar (īpašas nozīmes) tiesību aktu (turpmāk – "likums par MFB")⁽¹²⁾. Saskaņā ar šo likumu

bankai jāpasniedz noteikti valsts politikas mērķi, t. i., tās pamatdarbība ir sekmēt ekonomikas attīstību un efektīvi veicināt valsts ekonomikas un attīstības politikas īstenošanu. Daļa piesardzīgo noteikumu, kuri attiecas uz komercbankām, netiek piemēroti attiecībā uz MFB, jo uz to attiecas īpaši piesardzīgi noteikumi saskaņā ar likumu par MFB.

- (26) MFB akciju kapitāls ir HUF 60 miljardi, tas pilnībā pieder Ungārijas valstij, un bankas akcijas nedrīkst tirdzot, kā noteikts likumā par MFB. Dažas MFB saistības sedz valsts centrālās valdības budžets, un likums par budžetu nosaka MFB maksimālo aizdevumu apjomu un apjomu, kādā banka drīkst izsniegt garantijas. Turklāt bankas izmaksātās dividendes ieplūst centrālās valdības budžetā. Attiecīgi Komisija uzskata, ka pasākumi, ko piešķirusi MFB, ir saistīti ar valsts finanšu resursiem.
- (27) Valsts īpašumtiesības MFB bankā īsteno attiecīgi atbildīgais ministrs. MFB reizi gadā sniedz pārskatu atbildīgajam ministram par savu darbību, un atbildīgais ministrs arī ieceļ revidentu. Atbildīgais ministrs arī ieceļ amatā un atbrīvo no amata bankas valdes un uzraudzības valdes locekļus un priekšsēdētāju, un bankas izpilddirektoru.
- (28) Kaut gan valsts kontrole pār iestādi automātiski nenozīmē, ka visas iestādes darbības tiek attiecinātas uz valsti⁽¹³⁾, šajā gadījumā piemēro Tiesas noteiktos nepieciešamos nosacījumus⁽¹⁴⁾, kas nozīmē, ka MFB darbības tiek attiecinātas uz valsti. MFB īsteno valsts politikas mērķus, tās tiesiskais statuss noteikts atsevišķos tiesību aktos, uz to pilnībā neattiecināta finanšu uzraudzības regulējumu, un valsts iestādes ļoti intensīvi uzrauga bankas vadību. Īpaši konteksts, kādā pieņemts lēmums par pasākumiem (t. i., valdības lēmums, ar ko izsniedz garantiju vienīgi MFB piešķirtiem aizdevumiem un nosaka, ka MFB apmaiņā var deleģēt divus locekļus uzņēmuma *Nitrogénművek* valdē, kas pieņemts pēc valdības preses sekretāra publiskiem paziņojumiem par pasākumu piešķiršanu), norāda, ka Ungārijas valsts iestādes ir uzskatāmas par iesaistītām lēmuma pieņemšanā.

- (29) Pamatojoties uz iepriekš minēto, Komisija uzskata, ka MFB darbības attiecas uz valsti.

VIII.2. Pasākumi jāvērtē kā tieši valsts aizdevumi

- (30) Tā kā paši aizdevumi tieši attiecas uz valsti, papildu valsts garantijas nepalielina ne valsts finansiālo apgrūtinājumu, ne uzņēmuma *Nitrogénművek* priekšrocību. Tādējādi šķiet

⁽¹¹⁾ Skatīt 3. apsvērumu.

⁽¹²⁾ 2001. gada akts Nr. XX par *Magyar Fejlesztési Bank Részvénytársaság* (SIA Ungārijas Attīstības banka). Likums par MFB grozīts ar 2010. gada aktu Nr. LII.

⁽¹³⁾ Spriedums lietā C-345/02 *Pearle BV*.

⁽¹⁴⁾ Spriedums lietā C-482/99 *France v Commission*, 52.–57. punkts.

piemēroti attiecīgos aizdevumus un garantijas attiecināt uz diviem pasākumiem, kuri jāvērtē kā tieši valsts izsniegti aizdevumi (attiecībā uz kuriem uzņēmuma Nitrogénművek izmaksas būs procenti par aizdevumu un prēmija par garantiju).

- (31) Tādējādi valsts atbalsta novērtējumu veiks, ņemot vērā paziņojumu par atsaucē likmi, ko piemēro aizdevumiem.

VIII.3. Priekšrocība: pasākumu atbilstība tirgus nosacījumiem

VIII.3.1. Uzņēmuma finanšu stāvoklis pasākumu piešķiršanas laikā

- (32) Ungārija uzskata, ka pasākumu piešķiršanas laikā uzņēmums Nitrogénművek neatbilda grūtībās nonākušā uzņēmuma statusam pamatnostādņu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai nozīmē. Attiecībā uz ražošanas apturēšanu 2008. gada oktobrī Ungārijas valsts iestādes apgalvoja, ka tas bijis stratēģisks un sezonāls lēmums un vairāki citi tirgus dalībnieki apturējuši ražošanu 2008. gada rudenī. Ungārija apgalvo, ka var pamatot uzskatīt, ka tajā laikā uzņēmumam piešķirtais novērtējums bijis BB.
- (33) Komisija norāda, ka, neraugoties uz acīmredzamajām uzņēmuma likviditātes problēmām, Ungārijas iesniegtie pierādījumi liecina, ka uzņēmuma kopējais pašu kapitāls pārsniedza tā statūtkapitālu, uzņēmums neatbilda valsts likumos noteiktajiem kritērijiem, lai tam piemērotu kolektīvās maksātspējas procedūras, un tā pamatdarbības un arī neto rezultāti visa 2008. gada laikā bijuši pozitīvi. Tādējādi nešķiet, ka būtu izpildīts pamatnostādņu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai 9.–11. punkts.
- (34) Tomēr izmeklēšana skaidri norāda – īpaši saistībā ar uzņēmuma 2008. gada finanšu pārskatiem –, ka uzņēmumam Nitrogénművek bija vajadzīga valsts nauda darbības atsākšanai. 2008. gada finanšu pārskati patiesi liecina, ka “[2008. gada] otrajā pusē uzņēmumu skāra finanšu un ekonomikas krīze. Tā klientiem bija finanšu grūtības, un rezultātā uzņēmuma Nitrogénművek produktu tirdzniecības apjomi samazinājās līdz zemam līmenim. 2008. gada 18. oktobrī uzņēmums apturēja ražošanu finansiālu un ekonomisku apsvērumu dēļ. Lai atsāktu ražošanu, uzņēmuma īpašnieks uzsāka pārrunas ar valdību. Rezultātā valdība izsniedza garantiju, kuras mērķis bija nodrošināt mēslošanas līdzekļu piedāvājumu Ungārijā.”⁽¹⁵⁾ Finanšu pārskati arī liecina, ka aizdevums pašreizējo iekārtu darbībai bija nepieciešams, lai atsāktu

darbību, un ka daļa no summas tika izmantota, lai samaksātu piegādātājiem kredītus, kuru samaksas termiņš bija 2008. gada 31. decembris⁽¹⁶⁾.

- (35) Komisija uzskata, ka uzņēmumu, kas pēc ražošanas apturēšanas nespēj atsākt darbību bez valsts palīdzības – neatkarīgi no iemesliem, kuri izraisījuši ražošanas apturēšanu –, nevar uzskatīt par stabili un dzīvotspējīgu. Finanšu pārskati skaidri atspoguļo to, ka uzņēmumam bija nopietns likviditātes deficīts un valsts iejaukšanās bija būtiska, lai piesaistītu līdzekļus.

- (36) Attiecībā uz uzņēmuma kredīspēju Komisija apšaubā, ka šķietamais BB novērtējums atspoguļo uzņēmuma Nitrogénművek reālo finanšu situāciju pasākumu piešķiršanas laikā. Pirmkārt, Komisija norāda, ka Ungārija nenodrošināja neatkarīgas kredītreitinga aģentūras vai finanšu iestādes veiktu kredītvērtējumu. Šķietamais BB novērtējums attiecas uz MFB, kas konkrēto pasākumu nolūkā darbojās kā valsts instruments (un kas patiesi atbilda valdības nepārprotamajam lēmumam), nevis kā neatkarīga finanšu iestāde, kas vēlas veikt drošu komercnovērtējumu. Pats par sevi šis fakts liek apšaubīt “novērtējuma” vērtību. Otrkārt, Ungārija nesniedz vispār nekādu informāciju par metodoloģiju un pamatinformāciju, ko MFB izmantoja, lai noteiktu uzņēmuma finanšu stāvokli. Treškārt, tā kā pasākumu piešķiršanas laikā uzņēmums Nitrogénművek neveica ražošanas darbības un tādēļ tam steidzami bija nepieciešams finansējums, jo pretējā gadījumā tas nespētu atsākt ražošanu (sīkāku informāciju skatīt 34.–35. apsvērumā iepriekš), nav ticams, ka uzņēmuma finansiālo stāvokli varēja uzskatīt par “apmierinošu”. Ņemot vērā šo īpašo pamatojumu, bet neņemot vērā uzņēmuma darbības rezultātus pagātnē, Komisija uzskata, ka šajā gadījumā šķietamo BB novērtējumu nevar piemērot valsts atbalsta novērtējumam attiecībā uz pasākumiem saskaņā ar paziņojumu par atsaucē likmi.

- (37) Noslēgumā Komisijas norāda, ka nevar uzskatīt, ka uzņēmums būtu finansiāli stabils un spēcīgs. Saskaņā ar iesniegto informāciju tam bijušas nopietnas likviditātes problēmas un tas nevarēja atsākt darbību (skatīt 34.–35. apsvērumu iepriekš). Tādējādi var uzskatīt, ka uzņēmumam bija slikts finanšu stāvoklis, kas atbilst paziņojuma par atsaucē likmi zemākajai kategorijai (CCC kategorijai).

VIII.3.2. Nodrošinājumi

- (38) Aktīvi, ko piedāvāja kā nodrošinājumu, bija zeme, ēkas un iekārtas vairākās atšķirīgās uzņēmuma Nitrogénművek ražotnēs⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁶⁾ 2008. gada finanšu pārskats, 51. lpp.

⁽¹⁷⁾ Precīzāk, aktīvi ietver šādas ražotnes: karbamīda ražošanu, amonjaka ražošanu, skābes ražošanu, granulu, neitralizācijas un iepakojuma ražotnes.

⁽¹⁵⁾ 2008. gada finanšu pārskats, 3. lpp.

- (39) Attiecībā uz iekļāto aktīvu vērtību Ungārija iesniedza novērtējuma ziņojumu, ko attiecīgais uzņēmums [...] (*) bija sagatavojis 2008. gada vidū. Saskaņā ar šo novērtējumu iekļāto aktīvu tirgus vērtība bija apmēram EUR [...] miljoni un atbilstīgas likvidācijas vērtība – apmēram EUR [...] miljoni. MFB aprēķinātā aktīvu riska svērtā likvidācijas vērtība bija apmēram EUR [...] miljoni.
- (40) Tā kā abu rūpīgi pārbaudāmo aizdevumu kopējā vērtība ir EUR 88 miljoni (t. i., nodrošinājumu vērtība ir [vairāk nekā 70] % no aizdevumu apjoma saskaņā ar vispiesardzīgāko aplēsi), Komisija uzskata, ka darījumi ir lielā mērā nodrošināti. Pat ja aizdevuma A ķīlai ir noteikta otrā kategorija, ikviena prasība, ko rada šāds darījums, var tikt izpildīta pēc aizdevuma B prasību izpildes.
- (41) Tas, ka nodrošinājums iekļāts MFB, nevis tieši valstij, nav būtiski. Saskaņā ar Ungārijas tiesību aktiem⁽¹⁸⁾, ja garantijas devējam jāpilda prasība, ko rada garantija, visas tiesības saistībā ar pamatā esošo aizdevumu tiek nodotas garantijas devējam. Tādējādi, ja uzņēmums Nitrogénművek neatmaksā aizdevumus un MFB izmanto garantiju, valsts var apmierināt savu prasību, izmantojot ķīlas, kas sniegtas saskaņā ar vienošanos par aizdevuma izsniegšanu.
- (42) Turklāt attiecībā uz aizdevumu B valsts bija tiesīga iecelt divus uzņēmuma valdes locekļus, kuriem būtu veto tiesības attiecībā uz jebkuru lēmumu izmaksāt dividendes, piešķirt citas ķīlas trešām personām vai veikt citus aizņēmumus, kas pārsniedz HUF 100 miljonus.
- (43) Ņemot vērā šos faktorus, Komisija uzskata, ka abi darījumi – aizdevums A un aizdevums B – bija lielā mērā nodrošināti paziņojuma par atsaucē likmi nolūkā.

VIII.3.3. Salīdzināmās tirgus procentu likmes

- (44) Sniedzot informāciju, Ungārija norādīja vairākus šķietami "salīdzināmus" aizņēmumus, ko uzņēmums Nitrogénművek ņēmis no privātām bankām, lai parādītu, ka finanšu maksas saskaņā ar valsts pasākumiem atbilst tirgus nosacījumiem.
- (45) Tomēr šie piemēri nav salīdzināmi un tādēļ ir nebūtiski kārtējā novērtējuma nolūkā. Pirmkārt, tie galvenokārt attiecas uz mazākām summām un norēķinu konta

kreditlīnijām⁽¹⁹⁾. Otrkārt, banku pieprasītās maksas ir lielākas nekā novērtējumā iekļautās maksas⁽²⁰⁾. Visbeidzot – un kas ir vissvarīgākais – visi aizdevumi tika piešķirti pirms krīzes, galvenokārt 2008. gada pirmajā pusē. Šā perioda komercnosacījumus nevar salīdzināt ar nosacījumiem laikposmā no 2008. gada decembra līdz 2009. gada janvārim, kad finanšu krīze sasniedza kulmināciju.

VIII.3.4. Standartlikmes saskaņā ar paziņojumu par atsaucē likmi

- (46) Lai noteiktu, vai aizdevums nozīmē valsts atbalstu un, ja tā ir, tad – kādā mērā, Komisija paziņojumā par atsaucē likmi piemēro tirgus procentu likmes aizstājējus. Saskaņā ar paziņojumu par atsaucē likmi bāzes likmei piemēro diferencētas rezerves atkarībā no kreditora novērtējuma un pieejamā nodrošinājuma.
- (47) Tā kā galīgie saistošie akti par "piešķiršanu" (t. i., vienošanās par aizdevumiem) tika noslēgti 2009. gada 26. janvārī, attiecībā uz novērtējuma attiecīgo datumu atsaucē likme (bāzes likme, kam pieskaitīta attiecīgā rezerve) attiecīgajā dienā jāsalīdzina ar atbilstīgo faktisko atlīdzību par finanšu paketi.
- (48) Runājot par piemērojamo rezervi, kas sīkāk aprakstīta iepriekš, Komisija uzskata, ka uzņēmums Nitrogénművek ierindojās atsaucē likmes "skalas" zemākajā kategorijā un darījumi bija lielā mērā nodrošināti. Attiecīgi rezervi 400 bāzes punktu apmērā, ko pieskaita attiecīgajai bāzes likmei, var uzskatīt par tirgus standartlikmi.
- (49) Aizdevuma A (EUR) kopējās faktiskās finansēšanas izmaksas 2009. gada 26. janvārī bija 4,362 %⁽²¹⁾. Salīdzinājumam – attiecīgā atsaucē standartlikme šajā datumā bija 8,99 %⁽²²⁾. Tādējādi aizdevuma A kopējās finansēšanas izmaksas ir zemākas par standartlikmi, un attiecīgi pasākums rada uzņēmumam priekšrocību.

⁽¹⁹⁾ Četru dažādu privāto banku kreditlīniju apmērs bija EUR [...] miljoni, EUR [...] miljoni, HUF [...] miljardi un HUF [...] miljardi.

⁽²⁰⁾ Trijos gadījumos no četriem kreditlīnijas līgumiem sniedza Ungārija.

⁽²¹⁾ Kopējās finansēšanas izmaksas veido MFB iekasētie procenti (sešu mēnešu EURIBOR + 1,7 %), kam pieskaitīta garantijas maksa, kas aprēķināta uz gada bāzes un ir apmēram 0,41 %. 2009. gada 26. janvārī sešu mēnešu EURIBOR (http://www.euribor-ebf.eu/assets/modules/rateisblue/processed_files/hist_EURIBOR_2009.xls) bija 2,252 % + 0,41 % + 1,7 % = 4,362 %.

⁽²²⁾ EUR atsaucē likme šajā datumā bija 4,99 % + 4 % = 8,99 %.

Skatīt http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html.

(*) Ziņas, uz kurām attiecas prasība par dienesta noslēpuma glabāšanu, lēmuma tekstā ir apzīmētas ar [...].

⁽¹⁸⁾ Vispārīgie garantiju noteikumi norādīti Civilt kodeksa 272.–276. iedaļā (1959. gada akts Nr. IV).

(50) Aizdevuma B (HUF) kopējās faktiskās finansēšanas izmaksas veidoja 12,44 %⁽²³⁾. Pretstatā tam attiecīgā atsaucē likme attiecīgajā datumā bija 14,01 %⁽²⁴⁾. Tādējādi aizdevuma B kopējās finansēšanas izmaksas ir zemākas par standartlikmi, un tādējādi pasākums rada uzņēmumam priekšrocību.

VIII.4. Secinājumi par atbalsta esību

(51) Kā norādīts iepriekš, pasākumus finansē no valsts finanšu resursiem un tie attiecas uz valsti.

(52) Uzņēmums *Nitrogénművek* ieguva finansējumu ar labākiem nosacījumiem nekā tad, ja tas piesaistītu līdzekļus tirgū. Tādējādi pasākumi rada uzņēmumam priekšrocību.

(53) Turklāt priekšrocība ir selektīva, jo pasākumi ir ierobežoti un attiecas tikai uz uzņēmumu *Nitrogénművek*.

(54) Šādi selektīvi pasākumi var kropļot konkurenci, jo tie dod uzņēmumam priekšrocību salīdzinājumā ar konkurentiem, un starp dalībvalstīm notiek plaša tirdzniecība ar mēslošanas līdzekļiem.

(55) Tādējādi aizdevums A un aizdevums B nozīmē valsts atbalstu Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta nozīmē.

IX. IESPĒJAMĀIS ATBALSTS MFB

(56) Savā sākotnējā lēmumā Komisija pieļāva iespēju, ka aizdevuma A garantija 100 % apmērā varētu būt valsts atbalsts par labu MFB, jo pretrunīga informācija liecināja, ka ieguldījumu aizdevums bija esošs aizdevums (un tādā gadījumā vēlāku garantiju var uzskatīt par atbalstu bankai, jo tas uzlaboja atmaksas iespēju). Tomēr izmeklēšana norādīja uz to, ka aizdevums A ir jauns aizdevums, par kuru vienošanās tika parakstīta 2009. gada 26. janvārī, tādējādi aizdevuma A garantija 100 % apmērā nebija valsts atbalsts MFB.

X. ATBALSTA SADERĪGUMS AR IEKŠĒJO TIRGU

X.1. Vispārīgi apsvērumi

(57) Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 2. punkts un 107. panta 3. punkts nosaka izņēmumu attiecībā uz vispārējo noteikumu, ka valsts atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu, kā noteikts 107. panta 1. punktā.

⁽²³⁾ Kopējās finansēšanas izmaksas veido MFB iekasētie procenti (trīs mēnešu BUBOR + 2,5 %), kam pieskaitīta garantijas maksa, ko aprēķina uz gada bāzes un kas ir apmēram 0,46 %. (Aprēķinu veic, pamatojoties uz 100 % no aizdevuma summas.) 2009. gada 26. janvārī trīs mēnešu BUBOR ((http://www.mnb.hu/Root/Dokumentumtar/ENMNB/Monetary_policy/mnben_jegybanki_eszkozta/mnben_egynaposjegybankieszkozok/bubor2.xls)) bija 9,48 %. $9,48\% + 0,46\% + 2,5\% = 12,44\%$.

⁽²⁴⁾ HUF atsaucē likme šajā datumā bija 10,01 %. $10,01\% + 4\% = 14,01\%$. Skatīt http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html.

(58) Turpmāk šajā dokumentā sniegts Komisijas novērtējums pasākumu saderīgumam atbilstīgi šiem izņēmumiem. Tomēr jāatzīmē, ka sākotnēji Ungārija neizteica iebildumus attiecībā uz saderīgumu ar iekšējo tirgu.

X.2. Izņēmumi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 2. punktu

(59) Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 2. punktā noteiktos izņēmumus nepiemēro šajā gadījumā, jo šim pasākumam nav sociāla rakstura, tas nav piešķirts individuāliem patērētājiem, tas nav izveidots, lai novērstu kaitējumu, ko nodarījušas dabas katastrofas vai ārkārtēji notikumi, un tas nav atbalsts, ko sniedz tautsaimniecībai dažos Vācijas Federatīvās Republikas apvidos, kurus iespaidojusi šis valsts sadalīšana.

X.3. Izņēmumi saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 3. punktu

(60) Citi izņēmumi noteikti Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 3. punktā. Turpmāk šajā dokumentā sniegts Komisijas novērtējums pasākumu potenciālajam saderīgumam vispār ar 107. panta 3. punkta a), c) un d) apakšpunktu un tad ar 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu.

(61) Saskaņā ar 107. panta 3. punkta a) apakšpunktu "atbalstu, kas veicina ekonomikas attīstību apgabalos, kur dzīves līmenis ir ārkārtīgi zems vai kur valda liels bezdarbs," var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu. Pievienošanās laikā uzskatīja, ka visa Ungārijas teritorija ir šāds apgabals un lielākā daļa valsts reģionu joprojām ir tiesīgi saņemt šādu atbalstu⁽²⁵⁾.

(62) Valsts atbalsta saderību ar apgabaliem, kuri saņem atbalstu, regulē Komisijas Valstu reģionālā atbalsta pamatnostādnes 2007.–2013. gadam (turpmāk –"reģionālā atbalsta pamatnostādnes")⁽²⁶⁾. Tomēr pasākums neatbilst reģionālā atbalsta pamatnostādņēm. Ieguldījumu aizdevumu piešķir jauni pabeigti ieguldījumi⁽²⁷⁾, tāpēc nenotiek stimulēšana, kā noteikts reģionālā atbalsta pamatnostādņēs. Runājot par iespējamo darbības atbalstu, šis atbalsts neveicina darbību vai ekonomikas apgabalu attīstību un tas nav ierobežots laikā, nesamazinās un nav proporcionāls apjomam, kāds nepieciešams īpašu ekonomikas trūkumu likvidēšanai⁽²⁸⁾.

⁽²⁵⁾ Ungārijas reģionālā atbalsta karti Komisija apstiprināja 2006. gada 13. septembrī un publicēja OV C 256 2006. gadā. Gandrīz visa Ungārijas teritorija definēta kā 107. panta 3. punkta a) apakšpunktā minētie apgabali, izņemot Budapešu un Peštas grāfisti, kas ir 107. panta 3. punkta c) apakšpunktā minētie apgabali.

⁽²⁶⁾ OV C 54, 4.3.2006., 13. lpp.

⁽²⁷⁾ Skat. 6. atsauci.

⁽²⁸⁾ Saskaņā ar reģionālā atbalsta pamatnostādņu 5. iedaļu pamatdarbības atbalsts atļauts atbilstīgi stingriem nosacījumiem. Turklāt pasākums ir *ad hoc* atbalsts. Attiecībā uz šo minētās pamatnostādnes nosaka: "Ja izņēmuma kārtā ir paredzēts piešķirt īpašu individuālu atbalstu konkrētam uzņēmumam vai atbalstu, kas paredzēts tikai vienai darbības jomai, dalībvalstij ir pienākums pierādīt, ka projekts dos ieguldījumu saskaņotās reģionālās attīstības stratēģijas īstenošanā un ka, ņemot vērā projekta veidu un apmēru, tas neradīs nepieņemamus konkurences kropļojumus." Šajā kontekstā Ungārija nesniedza nekādu informāciju.

- (63) Ņemot vērā iepriekšminēto, Komisija secina, ka atbalsts neatbilst Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 3. punkta a) apakšpunktā noteiktajam izņēmumam.
- (64) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu tiek atļauts valsts atbalsts, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību vai konkrētu tautsaimniecības jomu attīstību, ja šādam atbalstam nav tāda nelabvēlīga iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kas ir pretrunā kopīgām interesēm. Komisija izstrādājusi vairākas pamatnostādnes un paziņojumus, kuros tā skaidro, kā tā piemēros iepriekšminētajos noteikumos paredzēto izņēmumu.
- (65) Attiecībā uz pamatnostādnēm uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai Komisija norāda, ka (neatkarīgi no tā, vai uzņēmums ir tiesīgs saņemt atbalstu saskaņā ar šīm pamatnostādnēm) tai nešķiet, ka būtu izpildīti kritēriji par saderīgu atbalstu. Attiecībā uz glābšanas atbalstu pasākumi nav ierobežoti un neattiecas tikai uz nepieciešamo minimumu, jo tie notiek ilgāk par sešiem mēnešiem; nav skaidri parādīts, ka tie būtu nepieciešami, pamatojoties uz nopietnām sociālām grūtībām, vai tiem būtu nesamērīgas negatīvas sekas citās dalībvalstīs. Attiecībā uz pārstrukturēšanas atbalstu pārstrukturēšanas plāna neesības gadījumā Komisija nevar novērtēt, vai atbalsts atjaunos ilgtermiņa dzīvotspēju, vai tā apjoms būs iespējami mazs un vai tas palīdzēs izvairīties no pārmērīgiem konkurences traucējumiem.
- (66) Tādējādi Komisija secina, ka pasākumi nav saderīgi kā glābšanas vai pārstrukturēšanas atbalsts.
- (67) Komisija uzskata, ka atbalsta rakstura un pazīmju dēļ šajā gadījumā nepiemēro nevienu 107. panta 3. punkta c) apakšpunktā minēto izņēmumu, kas minēts citās pamatnostādnēs un paziņojumos.
- (68) Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 3. punkta d) apakšpunkts nosaka, ka atbalstu, kas veicina kultūru un kultūras mantojuma saglabāšanu, var uzskatīt par saderīgu, ja šāds atbalsts neiespaido tirdzniecības apstākļus un konkurenci ES tiktāl, ka tas ir pretrunā kopīgām interesēm. Tas acīmredzot neattiecas uz konkrēto gadījumu.
- (71) Attiecībā uz nopietnu traucējumu novēršanu kādas dalībvalsts tautsaimniecībā Komisija pieņēma Valsts atbalsta pasākumu Kopienas pagaidu shēmu, lai veicinātu piekļuvi finansējumam pašreizējās finanšu un ekonomiskās krīzes apstākļos⁽²⁹⁾ (turpmāk – “pagaidu shēma”).
- (72) Komisija uzskata, ka, pamatojoties uz Ungārijas valsts iestāžu iesniegto finanšu informāciju⁽³⁰⁾, uzņēmums neuzrādīja grūtību pazīmes pirms globālās finanšu un ekonomikas krīzes. Precīzāk, kā jau teikts 33. apsvērumā iepriekš, tā kopējais pašu kapitāls pārsniedza statūtkapitālu, tas neatbilda valsts tiesību aktos noteiktajiem kritērijiem par kolektīvās maksātspējas procedūru piemērošanu, un tā pamatdarbības un neto rezultāti visa 2008. gada laikā bija pozitīvi. Problēmas, kuru dēļ nācās slēgt ražošanu, parādījās pēc krīzes sākuma. Tādējādi Komisija uzskata, ka 2008. gada 1. jūlijā uzņēmums *Nitrogénművek* neatbilda grūtībās nonākušā uzņēmuma statusam pamatnostādņu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai nozīmē. Tādēļ tas bija tiesīgs saņemt atbalstu saskaņā ar pagaidu shēmu.
- (73) Tomēr pasākumi neatbilst pagaidu shēmas 4.2. punktam kā “saderīgs ierobežots atbalsts”, jo tie netika piešķirti atbalsta shēmas formā, un šķiet, ka atbalsta apjoms pārsniedz EUR 500 000. Turklāt, pat ja garantijas tiktu aplūkotas atsevišķi, tās neatbilst pagaidu shēmas 4.3. punktam kā pasākumi garantiju veidā, jo veiktās garantiju maksas⁽³¹⁾ ir mazākas nekā piemērojamās drošās zonas prēmijas⁽³²⁾ saskaņā ar pagaidu shēmu. Turklāt Ungārija nepierādīja, ka ir nodrošināta atbilstība izdevumu par algām kritērijam. Finanšu pakete nav ne atbalsts videi draudzīgu produktu ražošanai (4.5. punkts), ne riska kapitāls (4.6. punkts).
- (74) Pagaidu shēmas 4.4. punktā minētais subsidētu aizdevumu pasākums attiecas uz aizdevumiem ar neierobežotu termiņu, par kuriem vienošanās noslēgta pirms 2010. gada 31. decembra⁽³³⁾. Līgumi attiecībā uz pārbaudāmajiem pasākumiem slēgti pēc pagaidu shēmas stāšanās spēkā un pirms 2010. gada 31. decembra, un tādēļ tie var būt atbilstīgi.

X.4. Saderīguma novērtējums saskaņā ar pagaidu shēmu

- (69) Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 3. punkta b) apakšpunktā noteikts, ka “atbalstu, kas veicina kāda svarīga projekta īstenošanu visas Eiropas interesēs vai novērš nopietnus traucējumus kādas dalībvalsts tautsaimniecībā,” var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu.
- (70) Komisija uzsver, ka attiecīgais atbalsts nav veidots, lai veicinātu svarīga projekta īstenošanu visas Eiropas interesēs.

⁽²⁹⁾ Komisijas paziņojums – Valsts atbalsta pasākumu Kopienas pagaidu shēma, lai veicinātu piekļuvi finansējumam pašreizējās finanšu un ekonomiskās krīzes apstākļos (OV C 16, 22.1.2009., 1. lpp.), ko groza Komisijas Paziņojums, ar ko groza valsts atbalsta pasākumu Kopienas pagaidu shēmu, lai veicinātu piekļuvi finansējumam pašreizējās finanšu un ekonomiskās krīzes apstākļos (OV C 303, 15.12.2009., 6. lpp.).

⁽³⁰⁾ Skatīt 1. tabulu.

⁽³¹⁾ Garantijas maksa A aizdevumam: 0,41 % gadā, garantijas maksa B aizdevumam: 0,46 % gadā.

⁽³²⁾ 3,8 % attiecībā uz lielā mērā nodrošinātiem darījumiem CCC kategorijai. Komisija atzīmē, ka pat uzņēmumiem, kuriem piešķirtais novērtējums ir BB+, minimālā maksa būtu 0,8 %.

⁽³³⁾ Samazinātās procentu likmes var piemērot procentu maksājumiem pirms 2012. gada 31. decembra, pēc šī datuma jāpiemēro procentu likme, kas ir vismaz vienāda ar paziņojumā par atsaucis likmēm noteikto likmi.

(75) Tomēr Komisija norāda, ka faktiskā atlīdzība par darījumiem ir mazāka nekā minimālā procentu likme, kādu uzskata par saderīgu saskaņā ar pagaidu shēmu.

(76) Saskaņā ar attiecīgajiem noteikumiem "Komisija pieļaus, ka valsts vai privāts aizdevumus piešķir ar procentu likmi, kas ir vismaz vienāda ar centrālās bankas diennakts likmi, pieskaitot prēmiju, kas ir vienāda ar starpību starp vidējo viena gada starpbanku likmi un centrālās bankas vidējo diennakts likmi laika posmā no 2007. gada 1. janvāra līdz 2008. gada 30. jūnijam, pieskaitot kredītriska prēmiju, kura atbilst saņēmēja riska profilam, kā paredzēts Komisijas paziņojumā par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodi."

(77) Runājot par aizdevumu EUR (aizdevumu A), starpība starp vidējo viena gada starpbanku likmi un vidējo starpbanku aizdevumu diennakts likmi laikposmā no 2007. gada 1. janvāra līdz 2008. gada 30. jūnijam ir 64 bāzes punkti. Turklāt Eiropas Centrālās bankas aizdevumu diennakts likme (EONIA) 2009. gada 26. janvārī⁽³⁴⁾ bija 1,228 %. Ņemot vērā saņēmēja novērtējumu un darījuma nodrošinājuma pakāpi (skatīt 48. apsvērumu iepriekš), šai bāzei piemēro papildu rezervi 400 bāzes punktu apmērā. Tādējādi subsīdiju procentu likme, kādu pieļauj pagaidu shēma, būtu 5,868 %. Darījuma faktiskās finansēšanas izmaksas (4,362 %) ir mazākas nekā šī likme.

(78) Runājot par aizdevumu HUF (B aizdevums), lietā N 78/09⁽³⁵⁾ Ungārijas valsts iestādes apstiprināja, ka starpība starp vidējo viena gada starpbanku likmi un vidējo starpbanku aizdevumu uz nakti likmi laika posmā no 2007. gada 1. janvāra līdz 2008. gada 30. jūnijam ir 26 bāzes punkti. Turklāt Ungārijas Centrālās bankas aizdevumu uz nakti likme 2009. gada 26. janvārī⁽³⁶⁾ bija 9,14 %. Ņemot vērā saņēmējam piešķirto novērtējumu un darījuma nodrošinājuma pakāpi, šai bāzei piemēro papildu rezervi 400 bāzes punktu apmērā. Tādējādi procentu likmju subsīdijas, ko pieļauj pagaidu shēma, būtu 13,40 %. Darījuma faktiskās finansējuma izmaksas (12,44 %) ir mazākas nekā šī likme.

X.5. Secinājums par saderīgumu

(79) Ņemot vērā iepriekšminēto, Komisija secina, ka aizdevums A un aizdevums B ir daļēji saderīgi kā subsīdētu aizdevumu pasākumi saskaņā ar pagaidu shēmu.

⁽³⁴⁾ http://www.euribor.org/html/content/eonia_data.html
http://www.euribor-ebf.eu/assets/modules/rateisblue/processed_files/hist_EONIA_2009.xls.

⁽³⁵⁾ Komisijas 2009. gada 24. februāra lēmums (OV C 73, 27.3.2009., 1. lpp.).

⁽³⁶⁾ http://www.mnb.hu/engine.aspx?page=mnbhu_statistikak
http://www.mnb.hu/Root/Dokumentumtar/MNB/Monetaris_politika/mnbhu_eszkoztar/mnbhu_egynaposjegybankieszkozok/HUFONIA.xls.

(80) Īpaši Komisija uzskata, ka starpība starp darījumu faktisko atlīdzību un subsidēto likmi ir nesaderīga, savukārt starpība starp subsidēto likmi un standart tirgus likmi ir saderīga, pamatojoties uz pagaidu shēmu.

XI. ATGŪŠANA

(81) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību un Tiesas izveidoto praksi gadījumos, kad atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu, Komisija var pieņemt lēmumu, ka attiecīgajai valstij atbalsts jāatceļ vai jāmaina⁽³⁷⁾. Tiesa arī konsekventi apgalvojusi, ka valsts pienākums atcelt atbalstu, ko Komisija uzskata par nesaderīgu ar iekšējo tirgu, izveidots, lai atjaunotu iepriekš pastāvējušo situāciju⁽³⁸⁾. Šajā kontekstā Tiesa noteikusi, ka šo mērķi sasniedz, kad saņēmējs atmaksājis summas, kas tam piešķirtas nelikumīga atbalsta veidā, tādējādi atsakoties no priekšrocības, kāda tam bijusi saīdzinājumā ar konkurentiem tirgū, un ir atjaunota pirms atbalsta maksājuma bijusī situācija⁽³⁹⁾.

(82) Ievērojot šo tiesas praksi, Padomes Regulas (EK) Nr. 659/1999⁽⁴⁰⁾ 14. pantā noteikts: "kad nelikumīga atbalsta gadījumos tiek pieņemti negatīvi lēmumi, Komisija izlemj, ka attiecīgā dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai atgūtu atbalstu no saņēmēja".

(83) Tādējādi, ja attiecīgie pasākumi uzskatāmi par nelikumīgu un daļēji nesaderīgu atbalstu, nesaderīgā daļa jāatgūst, lai atjaunotu situāciju, kāda pastāvēja tirgū pirms atbalsta piešķiršanas. Tāpēc atgūšanu veic, sākot no dienas, kad saņēmējs guvis priekšrocības, t. i., kad saņēmējam tika piešķirts atbalsts, un saņēmējam jāsedz atgūšanas procenti līdz faktiskajai atgūšanai.

(84) Ņemot vērā X.5. iedaļu, pasākumu nesaderīgo atbalsta elementu aprēķina kā starpību starp saderīgo pagaidu shēmā noteikto subsidēto likmi un kopējām faktiskajām finansēšanas izmaksām (t. i., procentu likmi, kam pieskaita garantijas prēmiju) finansējuma piešķiršanai.

(85) Precīzo atgūstamo summu aprēķina Ungārijas valsts iestādes.

⁽³⁷⁾ Spriedums lietā C 70/72 *Commission v Germany*, [1973] ECR 813, 13. punkts.

⁽³⁸⁾ Spriedums apvienotajās lietās C-278/92, C-279/92 un C-280/92 *Spain v Commission*, [1994] ECR I-4103,75. punkts.

⁽³⁹⁾ Spriedums lietā C-75/97 *Belgium v Commission*, [1999] ECR I-3671, 64.-65. punkts.

⁽⁴⁰⁾ OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.

XII. SECINĀJUMS

3. pants

- (86) Pamatojoties uz iepriekšminēto, Komisija secina, ka aizdevuma A un aizdevuma B pasākumi par labu uzņēmumam *Nitrogénművek* ir valsts atbalsts Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta nozīmē.
- (87) Turklāt Komisija secina, ka A aizdevums un B aizdevums ir daļēji saderīgs ar iekšējo tirgu kā subsidētu aizdevumu pasākumi saskaņā ar pagaidu shēmu. Īpaši starpība starp pagaidu shēmā noteikto subsidēto likmi un standarta tirgus likmi ir saderīga. Tajā pašā laikā starpība starp darījuma faktisko atlīdzību un subsidēto likmi nav saderīga ar iekšējo tirgu.
- (88) Tā kā aizdevums A un aizdevums B jāuzskata par nelikumīgu un daļēji saderīgu atbalstu, nesaderīgā daļa jāatgūst no uzņēmuma *Nitrogénművek*, lai atjaunotu situāciju, kas pastāvēja tirgū pirms atbalsta piešķiršanas.
- (89) Konkrēto atgūstamo summu aprēķina Ungārijas valsts iestādes. To aprēķina kā starpību starp pagaidu shēmā noteikto saderīgo subsidēto likmi un kopējām faktiskajām finansēšanas izmaksām (t. i., procentu likmi, kam pieskaita garantijas prēmiju) finansējuma piešķiršanai.
- (90) Komisija arī secina, ka aizdevuma A garantija 100 % apmērā nav valsts atbalsts Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta nozīmē par labu *MFV*,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ieguldījumu aizdevums EUR 52 miljonu apmērā un aizdevums pašreizējo iekārtu darbībai HUF 10 miljardu apmērā, ko Ungārija piešķirusi uzņēmumam *Péti Nitrogénművek Zrt.*, ir valsts atbalsts Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 1. punkta nozīmē.

2. pants

1. Valsts atbalsts, ko Ungārija nelikumīgi piešķirusi uzņēmumam *Péti Nitrogénművek Zrt.*, pārkāpjot Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 3. punktu, ir daļēji saderīgs un daļēji nesaderīgs ar iekšējo tirgu.
2. Nelikumīgais valsts atbalsts, ko veido starpība starp pagaidu shēmā noteikto subsidēto procentu likmi un attiecīgo atsaucē likmi, ir saderīgs ar iekšējo tirgu.
3. Nelikumīgais valsts atbalsts, ko veido starpība starp pasākumu faktisko atlīdzību un pagaidu shēmā noteikto subsidēto procentu likmi, nav saderīgs ar iekšējo tirgu.
4. Ungārija nedrīkst piešķirt 3. punktā minēto valsts atbalstu, un aizliegums stājas spēkā šā lēmuma paziņošanas dienā.

1. Ungārijai jāatgūst no saņēmēja 2. panta 3. punktā minētais atbalsts.
2. Atgūstamā summa ietver procentus, sākot no dienas, kurā līdzekļi nodoti saņēmēja rīcībā, līdz dienai, kurā līdzekļi faktiski atgūti.
3. Procentus piemēro gan parāda pamatsummai, gan procentiem saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 794/2004 V nodaļu.

4. pants

1. Šā lēmuma 2. panta 3. punktā minētais atbalsts jāatgūst nekavējoties un efektīvi.
2. Ungārijai jānodrošina šā lēmuma īstenošana četru mēnešu laikā pēc tā paziņošanas.

5. pants

1. Divu mēnešu laikā pēc šā lēmuma paziņošanas Ungārija iesniedz Komisijai šādu informāciju:
 - a) kopējo summu (pamatsummu un atgūšanas procentus), kas jāatgūst no saņēmēja;
 - b) detalizētu aprakstu par jau veiktajiem un plānotajiem pasākumiem, lai nodrošinātu atbilstību šim lēmumam;
 - c) pamatojuma dokumentus, kuros norādīts, ka saņēmējam likts atmaksāt atbalstu.

2. Ungārija informē Komisiju par to, kā virzās valsts veiktie pasākumi, īstenojot šo lēmumu, līdz tiek pabeigta 2. panta 3. punktā minētā atbalsta un procentu atgūšana. Ungārija pēc vienkārša Komisijas pieprasījuma saņemšanas nekavējoties iesniedz informāciju par jau veiktajiem un plānotajiem pasākumiem, lai nodrošinātu atbilstību šim lēmumam. Tā arī sniedz sīku informāciju par atbalsta summām un atgūšanas procentu likmi, kas jau atgūta no saņēmēja.

6. pants

Šis lēmums adresēts Ungārijas Republikai.

Briselē, 2010. gada 27. oktobrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks
Joaquín ALMUNIA